

SELECTIEBESLUIT ARCHEOLOGIE

Locatie: project Van Heuvel tot Van Heemstraweg fase 1, Druten

Uitgevoerd onderzoek: proefsleuvenonderzoek (IVO-P)

Ester van der Linden (beleidsadviseur archeologie)

20 juli 2021

Update 11 november 2021

Resultaten uitgevoerd onderzoek:

In verband met de ontwikkeling van het plangebied Van Heuvel tot Van Heemstraweg in het centrum van Druten is een archeologisch onderzoek uitgevoerd in de vorm van proefsleuven. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het volgende rapport:

R.G. van Mousch, 2021: *Druten Heuvel en Heemstraweg. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven in deelgebied D en H (Fase 1)*, (BAAC-rapport A-20.0380)

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn dertien proefsleuven aangelegd, verdeeld over de deelgebieden D en H. In de proefsleuven zijn twee vindplaatsen aangetroffen:

- Vindplaats 1: bewoningssporen uit de late ijzertijd en/of vroeg-Romeinse tijd. Van deze vindplaats zijn sporen van bewoning en een daarmee samenhangend greppelsysteem gevonden. De verwachting is dat hier ook gebouwstructuren aanwezig zijn, al konden die in de smalle proefsleuven vooralsnog niet worden gereconstrueerd. Op basis van het onderzoek is te verwachten dat de bewoningssporen in deelgebied D in oostelijke, noordelijke en waarschijnlijk ook in noordwestelijke richting doorlopen in de aangrenzende deelgebieden. In deelgebied H zijn alleen in het centraal-noordelijke deel bewoningssporen gevonden. In oostelijke, westelijke en zuidelijke richting zijn deze niet meer gezien. Wel zijn in zuidelijke richting nog greppelsystemen te verwachten uit deze periode.
- Vindplaats 2: laatmiddeleeuwse of nieuwetijdse woongrond en greppelsysteem. In een groot deel van deelgebied H en in het zuidelijk deel van deelgebied D is een woongrond aangetroffen die waarschijnlijk in de nieuwe tijd dateert. Ter plaatse van de gesloopte school is deze woongrond verdwenen. Er zijn geen bewoningssporen gevonden, die bevinden zich waarschijnlijk verder buiten het onderzoeksterrein. Wel is er een greppelsysteem gevonden die bij deze woongrond hoort.

Selectie-advies onderzoeksbureau:

Archeologisch bureau BAAC heeft onderbouwd dat vindplaats 1 behoudenswaardig is: zowel op fysieke als op inhoudelijke kwaliteit scoort de vindplaats hoog. Alle sporen zijn nog goed intact en worden op een diepte van 0,80 tot 1,50 onder het maaiveld afgedekt door de latere oeverpakketten. De sporen zijn daardoor goed beschermd geweest al die eeuwen. De invloed van de voormalige bebouwing in deelgebied D is overigens nog niet duidelijk, mogelijk is er plaatselijk sprake van 'verblauwing' in de ondergrond waardoor sporen mogelijk minder goed te herkennen zijn.

In en rond Druten is uit onderzoeken gebleken dat er vindplaatsen uit de late ijzertijd en/of vroeg-Romeinse tijd aanwezig (kunnen) zijn, maar deze zijn nog nauwelijks onderzocht. De Romeinse villa van Klepperheide is tot nu toe de enige onderzochte vindplaats. Voor Druten en (directe) omgeving is dus weinig kennis beschikbaar.

Vindplaats 2 is volgens bureau BAAC niet behoudenswaardig. Weliswaar zijn de sporen goed bewaard gebleven en scoort de vindplaats op fysieke kwaliteit hoog, maar op inhoudelijke kwaliteit scoort deze vindplaats laag. Greppels en sloten zijn niet zeldzaam en ze voegen weinig nieuwe informatie toe aan het beschikbare historische kaartmateriaal.

Het advies van het archeologisch bureau is dan ook om vindplaats 1 te beschermen *in situ* (in de bodem) en als dit niet mogelijk is door behoud *ex situ*, namelijk door deze vindplaats op te graven.

Vindplaats 2 hoeft niet te worden behouden. Wel kunnen sporen van deze vindplaats, die ruimtelijk overlappen met die van vindplaats 1, bij het onderzoek naar vindplaats 1 mee worden genomen.

Advieskaartje

Bureau BAAC heeft een kaartje gemaakt met daarop de locatie van vindplaats 1 en hun advies voor het vervolgonderzoek (zie onderaan dit document). Op dit kaartje is de advieszone met een rode stippellijn aangegeven. BAAC verwacht dat de vindplaats zich binnen de rode stippellijn van de advieszone bevindt, hoewel het mogelijk is dat binnen het plangebied fase 1 de vindplaats zich ook nog wat westelijker uitstrekt. Ook kunnen er zuidelijk van de advieszone nog greppels van het greppelsysteem worden aangetroffen.

BAAC heeft drie blauw gemarkeerde primaire opgravingszones aangegeven op en rond de locaties waar zich de meeste sporen bevonden in het proefsleuvenonderzoek. Vanuit deze primaire opgravingszones kan, gaande de opgraving, bepaald worden waar – binnen en eventueel ook buiten de advieszone – het onderzoek moet worden uitgebreid. Om vast te stellen of er westelijk van de advieszone nog uitbreiding nodig is, wordt een vierde sleuf voorgesteld, los van de drie primaire opgravingszones. Daarmee wordt duidelijk of uitbreiding in die richting nodig zal zijn of niet.

Selectiebesluit gemeente Druten (bevoegd gezag):

Het selectieadvies van het onderzoeksbureau wordt overgenomen: de sporen van vindplaats 1 zijn behoudenswaardig. Hiervoor is dus vervolgonderzoek nodig in de vorm van een opgraving. De sporen van vindplaats 2 zijn niet behoudenswaardig. Hiervoor is dus geen archeologisch vervolgonderzoek nodig. Enkele sporen van deze vindplaats zullen tijdens de opgraving van vindplaats 1 alsnog tevoorschijn komen en dus meegenomen worden omdat beide vindplaatsen gedeeltelijk overlappen, maar hier zal de focus niet op hoeven te liggen tijdens het archeologisch onderzoek.

Het advieskaartje van BAAC wordt onderschreven door de gemeente.

De verwachting is dat de vindplaats zich binnen de advieszone op het kaartje bevindt, maar het kan niet helemaal worden uitgesloten dat er zich westelijk van deze advieszone nog sporen van de vindplaats bevinden; het proefsleuvenonderzoek was in die hoek niet helemaal eenduidig.

De blauw gemarkeerde primaire opgravingszones moeten echt als primaire zones worden beschouwd: deze zones dienen om te bepalen waar en hoever binnen het plangebied de vindplaats doorloopt en opgegraven moet worden. De kans is dus reëel dat er, zeker binnen de rood omliggende advieszone, meer onderzocht zal moeten worden dan alleen deze primaire zones.

Om zicht te krijgen op wat er eventueel toch nog te verwachten is ten westen van de advieszone is één aparte sleuf gepland. Als hierin nog sporen worden aangetroffen, is het mogelijk dat deze sleuf nog zal moeten worden uitgebreid.

Het advieskaartje van BAAC is in overleg met de gemeente Druten zodanig bijgesteld en aangescherpt dat er op een zo efficiënt mogelijke manier kan worden opgegraven.

Afb. 6.3 Voorstel opgraving
in de deelgebieden D en H.

Aanvulling selectiebesluit gemeente Druten (bevoegd gezag) m.b.t. omgeving sporthal:

Het bovenstaande selectiebesluit heeft alleen betrekking op het deelgebied Van Heuvel tot Van Heemstraweg fase 1. Het proefsleuvenonderzoek heeft namelijk niet het gehele plangebied Portier onderzocht, alleen de deelgebieden D en H (zie onderstaand kaartje). Het eerder uitgevoerde archeologische booronderzoek heeft echter aangetoond dat ten

noorden hiervan, o.a. rond de sporthal en het gezondheidscentrum waarschijnlijk ook archeologische sporen en resten in de bodem bewaard zijn gebleven (vooral deelgebied C, maar ook A, B en I). Hier zal ook een proefsleuvenonderzoek moeten worden uitgevoerd binnen de deelgebieden waar bodemverstorende activiteiten worden gepland (fase 2). Als daaruit blijkt dat hier ook behoudenswaardige archeologische sporen en resten aanwezig zijn, dan is ook hier definitief onderzoek (opgraving) nodig. Dat geldt in elk geval voor de geplande sloop van de sporthal en de geplande woningbouw op die plek, maar ook voor herinrichting van parkeerplaatsen en groen (boomwortels), aanleg kabels en leidingen en dergelijke, en mogelijke andere bodemverstorende ontwikkelingen.

